

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНСИАЛМИ

2014 сыл
Ыам ыйын
14 күнэ
Сэрэдэ
№ 67 (10123)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭҕЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Халаан уута этэнгэ ааспыт, туох да хоромнуу тахсыбатах. Арбынна Алдан өрүс өтүттөн уу эбиллэрэ бэлиэтэммит. Аны хара уу ааһыар диэри сэрэхтээх буолар ордук. Нэһиликтэргэ дьуһуурустубалар тэриллэннэр халаан уута ааһарыгар сөптөөх хонтуруол олохтоммут. 3 ойуур баһаара тахса сылдыбыта тутта уодьуганнаммыт, сэрэти үлэтэ барар, ол эрэри кураан күннэргэ, ордук тыал күүһүрбүт кэмигэр, дьоннор ойуурга маевкалыр тахсалларын бопсор, аһаҕас уоту туһаныны тохтодор дьаһаллар ылыныллар.

Киин балыыһа былаанынан 2014 с. 2161 киһи диспансеризацияны ааһахтаахтар, билигин 571 киһи аһан бу көрдөрүү 26,4% тэҥнэстэ. Нэһиликтэргэ тахсан көрүүлэргэ 241 улахан киһи, 782 оҕо хабыллыбыт. Оонньууларга 7 биригээдэ туруоҕа, ол иһигэр 4 биригээдэни атын улуустартан ытыахтара. От ыйын 1 күнүттэн балыыһа үлэһиттэрэ «Эффективнэй контракт» диэнгэ көһүөхтэрэ. Бир улахан кыһалданан вертолет түһэр площадкатын быһаары буолар, сири Нам с. дьаһалтата анаабыт — бу урукку райпо заправкатын арҕа өттө.

Нам с. баһылыга А.Г. Новгородов икки түһүмэхтээх ырааһырдыыга месячник түмүктэнэ илик диэн иһитиннэрдэ. Бу өрөбүллэргэ Ленин уул. этээстээх дьиэлэр арҕа өттүлэригэр бэйдиэ тутуулары көтүрүүгэ дьон мэхэйдириинэн ыарахаттар үөскээбиттэр, онуоха баһаарынай надзор уонна административнай комиссия көмөтүн ирдээтэ.

Улуус административнай комиссията (Жирков Д.С.) ыам ыйын 5-8 күннэригэр холбоһуктаах рейдэ ыыппыт. Биридди дьылэринэн кэрийэн 4 административнай бороотокуол толоруллубут. Комиссия управляющей компаниялары кытта үлэлииргэ болдомтону уулар. Кэлэр нэдиэлэҕэ Модукка уонна 1 Хомустаахха рейдэлэри ытыахтара.

Оонньуулары өйүүр фонда счегулар ааспыт нэдиэлэҕэ 480 тыһ. солк. кирибит. Онон 6 мөл. 400 тыһ. солк. тахса үп кирирдэ, мантан 3 мөл. солк. тахса номнуо туттулуна. Эргэ почтаны, киһээни оскуоланы уонна прокуратура, милиция эргэ дьылэрин көтүрүүгэ «Ленскэй нэһилиэк» дьаһалтата 1900 тыһ. солк. ирдээбит, ону таджиктар биригээдэлэрэ 300-түү тыһ. солк., уопсайа 900 тыһ. солк. сөбүлэһэн номнуо көтүрэ сылдьаллар.

Уһун бырааһынныктар аастылар, кустааһын да болдьоҕо түмүктэнэр, онон атынга аралдьыйбакка былааннаммытын быһытынан, ордук чуолаан улуус киинин благоустройствотун, хаарбах дьылэри көтүрүүгэ, уулуссалары көннөрүүгэ о.д.а. үлэлэр этимнэрин күүһүрдэн, мантан антаах бириэмэ ыгымынан өрөбүллэри даһаны тохтодон туран Оонньууга бөлөмнөһүннүгэ ураты болдомто ууруллуохтаах.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

Улуу Кыайы 69 сылын бэлиэтээһин

Урусхалламмыт фашист ураҕайын үрдүнэн Кыһыл былаахпыт өстөөх самнарыллыбытын, сэрии бүһүтүн, эйэлээх олох саҕаламмытын биллэрэн киэн туттууулаахтык кытыаста тэлибирээбитэ номнуо 69 сыла буола оҕуста. 1941-1945 сс. Аҕа дойду Улуу сэриитэ 1418 күннээх түүн салҕанан барбыта.

Бийиги Наммыт сириттэн 1849 ньургун уолаттар-быт Кыһыл Армия кэккэтигэр ынырыллан фронтка өстөөхү утары саа-саадах тутан хорсундук сэриилэспиттэрэ. Кинилэртэн 1099 киһи сэрии толоонугар хабыр хапсыһыыга охтубута.

Тыылга хаалбыттар «Барыта фронт туһугар!», «Барыта Кыайы туһугар!» диэн лозуннарын үлэлэрин быһыыгар 1500 итии таһаһы тигэн ыһыттылар, танковой колонна тутуутугар 192296 солк. хомуйбуттара. Оборона фондатыгар 16 тыһ. солк. государственнай заем облигациятын суруйтарбыттар. Намнар Кыайы туһугар онорбут сүдү кылааттара үрдүктүк сыаналананан 2345 тыыл үлэһитэ «1941-1945 сс. сэриигэ килбизиннээх үлэтин иһин» диэн мэтээлинэн наҕараадаламмыттар.

Кыайы күнэ — Ыам ыйын 9 күнэ быйыл сир-сир ахсын киэнник, өрөгөйдөөхтүк бэлиэтэнэ. Наммыт улууһун киинигэр сарсыардаттан патриотической ырыалар, маршевай музыка биир кэм ньиргийэр. Диктордар сангалара дуорайа иһиллэр. Сиккиэр тыалтан Кыайы уот кыһыл былааҕа халлаанга кытыаста тэлибириир. Кыайы күнүн бэлиэтээһин Ржев куораты бохсолоонун иһин тыһыннарын толук уурбут буйууннарбыт паломатынныктарыттан саҕаланар. Бу өйдөбүннүк таһыгар дьон-сэргэ тобуоруна муһунна. Кыайы парадьгар кытта үлэ, тыыл ветераннара, РФКП чилиэннэрэ, байыаннай формалаах оскуола үөрэнээччилэрэ, эмп-том үлэһиттэрэ олус бэркэ тэринэн кэлбиттэр.

Ржев иһин сырдык тыһыннарын толук уурбут хорсун буйууннарбыт өйдөбүннүктэригэр тыһыннаах сибэккинэн өрүлүбүт гирлянданы «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов, «Лен-

Сагарбат буолуохха сатамат!

Бийэхэ буолуохтаах Оонньуулар республикаҕа 6-с төгүлүн ытыллылар. Маныаха республикаттан, улуустартан көрүлүр улахан объектарга ороскуоттанар үбү таһынан араас тэрээһиннэри ытыыга, оформлениега, киһигэ таһаарытыгар, сувенирдары онорууга о.д.а. бытархай кыһалдалары үмүрүтэргэ диэн соруктаах Оонньуулары өйүүр фондалар урут да, хойут да балалара. Бу фондаларга үбү киллэри улуус түмсүүлээбиттэн тутулуктааҕа өйдөнөр. Ким эрэ көмөлөһөр, ким эрэ иэдэс биэрэрэ эргичи сатамныта суох быһыы буолар.

Күн бүгүн 6 мөл. тахса солк. фонда счегулар кирирдэ. Сордохторго баһаам суума курдук иһиллэр, ол эрэри муус устар 30 күнүгэ үп кириитин ырытар таблицаны сирийэн көрдөхө билигин даһаны сыарҕалара бытаарбыт ыаллар аһыйаҕа суохтар. Уксүгэр «харчы ханан эрэ айанныыр, онон хойутуур» диэн этээччилэр. Ол эрэри биир тэн балаһыаннаһа олон хайа эрэ тэрилтэ харчыта кэмигэр кэлэрэ, сорохтор ыһыттылар ууга

ҮЙЭЛЭРГЭ УМНУЛЛУБАТ

скэй нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов, Нам улууһун ветераннарын сэбиэтин председателэ С.Д. Кобякова, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтин председателэ В.А. Колесов, нэһилиэк ыччаты кытта үлэҕэ специалиһа Д.Д. Бугаев уурбуттарын кэннэ мустубут дьон бары чочумча чуумпуран, кэриэстээн ыллылар.

Нэһилиэк баһылыга А.Г. Новгородов, ветераннар салайааччылары В.А. Колесов, ыччат лидерэ Д.Д. Бугаев Кыайы күнүнэн бар дьоннорун эбэрдэлээтилэр. Хорсун буйууннарбыт үтүө ааттарыгар сүгүрүйүү кэнниттэн Кыайы кыһыл былааҕын инилэригэр күөрэччи тутан сэрии, тыыл, үлэ ветераннара уонна тэрилтэлэр, үөрэнээччилэр колонналар утуу-субуу өрөгөйдөөх ырыа, музыка доһуһуолунан тэн-тэнник үктээн, чин хаамыһын Кыайы скверигэр тийидилэр.

Кыайы скверигэр «Үйэлэргэ умайар уот» икки өттүгэр 2 №-дээх оскуола үөрэнээччилэрэ «Бочуотунай караулга» чиккэхэн тураллар. Улуу бырааһынныкка мустубуттары «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов, ветераннар сэбиэттэрин председателэ С.Д. Кобякова, улуус Ытык сүбэтин председа-

телэ А.И. Васильев, улуустааҕы дьыэ кэргэн уонна ыччат политикатын отделын сүрүннүүр специалиһа Ю.П. Жергина, 2 №-дээх орто оскуола үөрэнээччитэ, сэрии ветерана Д.Г. Дураев сиэнэ Семен Павлов истинник эбэрдэлээтилэр. Ол кэнниттэн сэрии ветераннара, улуус салайааччылары, ыалдыттар, ыччаттар пааматынныкка гирлянда уонна тыһыннаах сибэккилэри уурдулар. Мустубут дьон Ийэ дойдуларын иһин хорсундук охтубут биир дойдулаахтарбытын кэриэстээн чочумча чуумпуран ыллылар.

Бырааһыннык дьонун түһүмэтин кэнниттэн «Ньургунун», «Коробейниктар» ансамллара уонна уус-уран самодеятельность чилиэннэрэ бэртээхэй эбэрдэ концерты көрдөрдүлэр. Ол быһыыгар ветераннары, олохтоохтору, ыалдыттары саллаат «походнай кукукунаатыгар» бөлөмнэммит минньигэс хааһынан, биир быһыы хара килиэбинэн, сылаас чэйинэн күндүлээтилэр.

Улуу Кыайы күнүн бырааһынныкка киһэ буолбут виртуоз-хомусчут Альбина Дегтярева салайар «Айархаан» диэн этнобөлөх бэртээхэй концертин түмүктэннэ.

И. ИВАНОВ

НАҔЫЛЫЙАР КЭММИТ БҮТТЭ

таһы бырахпытты өр кэмгэ сүтэрэ араас санаалары үөскэтэр. Ол курдук, улууска 33 детсад барыттан үксүлэрэ фондаҕа олох эрдэттэн үп киллэрбиттэрэ, ол эрэн сыарҕалара бытаарбыттар кимнээхтэрий? Үөдөйтэн «Чуораанчык», Искраттан «Мичээр», Намтан «Мичил», Партизантан «Кустук», Салбантан «Ньургунун», Таастаахтан «Кэнээрри», Хамаҕаттан «Сарыал», Аппааньтан «Хатынчаана», «Сандаара», Граф Бизэргиттэн «Ромашка», Кыһыл Дэриэбинэттэн «Мичээр», 1 Хомустаахтан «Улыбка» буолаллар.

Оскуолалартан Көбөкөн, Таастаах, Затон, Хатырык орто оскуолалара, Хатырыктан оҕо музыкальной оскуолата фондаҕа биллэ иликтэр. Нэһиликтэри ылан көрдөхкө Арбын, Үөдэй, Искра, Маймаҕа, Партизан, Фрунзе дьаһалтала улахан толкуйга сылдьаллар курдук. Ону тэнэ Үөдөйтэн «Сарыал», Искраттан «Алаас», Намтан А.Ф. Шестаков аатынан, Маймаҕаттан «Кыталык», Партизантан «Хомус»,

Таастаахтан «Чечир» сынналан уонна культура кииннэрэ Оонньуулары өйүүр фондаҕа төһөнү, хаһан ытыгаларын өссө да мунһахтыгы сылдьаллар быһыылаах.

Биллэн турар, Оонньуулары өйүүр фондаҕа үп угуута баҕа өттүнэн, ханнык да күһэйиитэ суох барыахтаах, ол да буоллар бачча элбэх тэрилтэ, дьаһалта бүтүн улуус интэриһинтэн, уопсай дьыалаттан туора турдулар диэн сыанабыл биэрэр кэргэй. Көрбүтүтүгэр сэрэйбит ордук, манна тэрээһин сатаҕайа, дьонго-сэргэҕэ салалта өттүттэн сөптөөх тыл-өс тийбэтэҕэ, хайа эрэ өттүнэн үбү аһарыыга сыһаа-халты дьаһаны тахсыбыта кыайда буолуохтаах. «Дорога ложка к обеду» диэн бу түгэнгэ сөп түбэхэр өс хоһоонун санатаһы баһарыллар, онон Оонньууларга диэри хаалбыт кылгас кэмгэ түргэн-тарҕан соустук дьаһанан уопсай дьыалаҕа кылааты киллэрэ охсуохтара диэн эрэннээҕи баһарыллар.

В. ГАВРИЛЬЕВ

VI-с спортивной оонньууларга диэри 56 күн хаалла

Буттүүммүт дьыалата

КЫЛААПТЫН КИЛЛЭРИЭХХЭ

Ыам ыйын 8 күнүгэ туругунаан фонда счегулар 6 мөл. 371 тыһ. 994 солк. кирирдэ.

Күндү олохтоохтор, үлэһиттэр, предпринимателлэр, биэнсийэлээхтэр, тэрилтэ салайааччылары, Оонньуулар буолаллара бэрт кылгас кэм хаалла. Бириэмэ сүрдээх ыгым, онон наһаа наһыйбакка, сып-сап дьаһанан, көмөнү көмө курдук уһаппакка-кэнэппеккэ ыһтан иһэргитигэр көрдөһөбүт. «Үтүө үтүөнэн төннөр» диэн өс хоһооно этэрини, эһиги кылааккыт олоххутугар, улэҕитигэр-хамнаскытыгар икки төгүл эргиллэ.

Фонда салалтала Тел. 42551

Получатель: Некоммерческая организация «Фонд поддержки проведения VI спортивных игр народов РС (Я) в Намском улусе» ИНН 1417999570 КПП 141701001 Банк получателя Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск БИК 049805771 к/с 3010181060000000771 р/с 40703810060020000073 **Назначение платежа:** добровольное пожертвование

Улуус муньбаар

Ыам ыйын 7 күнүгэр «Нам улууһа» МТ депутаттарын Сэбиэтин 5-с уочарата суох сессията буолла. Сессияҕа сүннүнэн улуус бюджеттыгар сыһаннаах боппуруостар көрүлүннүлэр.

«Нам улууһа» МТ 2014 сылга инвестиционной бюджеттын бигэргэтии туһунан» уонна «2014 с. улуус бюджеттын туһунан» улуус сэбиэтэ урукку сессияларга ылыммыт быһаарылыгыгар уларытылылары уонна эбиилэри киллэри туһунан боппуруостарга иһитиннэриини улуус баһылыгын экономикаҕа солбуйааччы Л.И. Шарапова, «2013 сылга улуус бюджеттын толоруу туһунан» отчуоту улуус финансовой управлениетын начальнига П.И. Аргунова онордулар.

Ааспыт сыллаах улуус бюджеттын толорууга «Нам улууһа» МТ дьаһалтата ыһпыт үлэтин хаачыстыбатын экспертизалыыр-аналитическай бэрэбиэркэни ыһпыттын туһунан контрольной-счётнай палата председателэ Н.Р. Попова хос дакылааты онордо. Онтон иһиттэххэ, 2013 с. бюджетты толорууга кэккэ итэҕэстэр, кэһиилэр таһаарылыбыттар.

Ол курдук, бюджетүбүн туһаныыга элбэх дьаһал бюджетнай кодекс ирдэбиллэр кэһиилэрдээх таһаарылыбыттар, үбү подточуока ылбыт сорох салайааччылар отчуоттааһын кэмнин тутуспатахтар, нолуок ситэ хомуллубатах, тус сыаллаах субсидиялар толору, (субъективной да, объективной биричинэлэринэн) туһанылыбакка

Биһиги рейдэбит

Улууспут киинин бөҕө-сыһа өссө да кыайтара илик. Ол нэһилиэк олохтоохторуттан бэйэлэриттэн тутулуктаах. Олохтоох дьон төһөнөн бэйэбитин өрө тардынабыт да, оччонон нэһилиэкпит иһэ кизрэкэйиэ, тупсуо, күөҕүнэн чэлгийиэ этэ. Хас бирдии дьон, тэрилтэлэр, юридическай сирэйдэр олбуордарын таһын бөҕүн-сыһын, тутуу матырыйаалын тобобун, араас тимирдэрин хомуноохтаахтар. Сыста турар территорияларыгар бөҕү-сыһы муньубат, ыраастыыр эбээһинэстээхтэр. Ону ыраастаналларын инниттэн 2009 сыл алтынны 14 күнүттэн Саха сиригэр административнай быраабы кэһии кодексата сокуон быһыгынан ылыллыбыт. Олбуордарын таһыгар араас бөҕү муньубут, ону хомуммат буоллахтарына 6.12 ыстатыа «Нарушение правил благоустройства

сороҕо төһөнөрүллүбүт, бюджетка көрүллүбэтэх эбээһинэстээхтэри ылыны түбэлтэлэрэ таһаарылыбыт, кассаны бэрэбиэркэлээһин болдьоҕо тутуһуллубатах, иһи-кууһу ирдэһэн ылыыга үлэ ситэ ытыллыбатах уода.

Сүрүн боппуруостары көрүү кэнниттэн улуус общественной сэбиэтин председателэ С.И. Тоскин муниципальный тэрээһиннэр общественной сэбиэтэрин муньбаа ыам ыйын 5 күнүгэр буолбутун туһунан иһитиннэри онордо. Ол курдук, бу муньааха кыттыбыт бэрэстэбииттэлэр:

ҮБҮ ТУҢАНЫ ЧУОЛКАЙ БУОЛУОХТААХ

үтү бородууксуйатын онорон таһаарааччыларга ветеринарнай уонна медицинскэй органнар наһаа элбэх буолар буолбат ирдэбили туруоралларын; элбэх аналиһы ыһтырары модьуйалларын, ол барыта төлөбүрдээҕин; сорох медицинскэй көрүүлэри, үтү туттарааччыга оччо сыһыана да суох курдуктары (холобур: психиатр, нарколог, стоматолог о.д.а.) ирдииллэрин дьон кыайан өйдөөбөтүн; медицинскэй страховкалаах гражданин көрдөрүү сорох көрүнүн тоҕо босхо барара кыаллыбатын, быһаарылыбатын; сорох ветеринарнай чинчийилэр (анализтар) наһаа чаастатык (элбэхтик) ытыллыларын.

Бу өнгөлөр дьон, хаһаайсытыбалар бириэмэлэрин наһаа

ылалларын, балай да улахан төлөбүрү эрэйиллэрин; ол иһин аһары эрэйдээбиттэн, экиретиһиилээбиттэн, төлөбүрү наһаа элбээбиттэн сылтаан сорох дьон бу өнгөттөн аккаастанарга, үтү государственной сакаасчыкка туттаратан туттунарга күһэллэбиттэрин туһунан эппиттэр. Мантан сылтаан уода биричинэлэринэн улуус үрдүнэн сүөһү төбөтө салгыы аччыы турар, үтү туттарар киһи аһаана аһыйаатар аһыйы турар хабаана үөскээбит.

Итини тиэрдэн туран С.И. Тоскин улуус депутаттарын сэ-

биэтин тустаах бастайааннай комиссиялара ветеринарнай, медицинскэй тэрилтэлэр салайааччыларын ыһтырар быһаарсалларыгар, сүбэлээһиннэригэр, онорон таһаарааччыны көрүлүүр суолу тобулалларыгар, улуус тыатын хаһаайсытыбатын өрө көтөҕүүгэ сөптөөх усулуобуйа олохтоноутун ситиһэллэригэр этии киллэрдэ.

Улуус депутаттара олохтоох онорон таһаарааччыны көмүскүүр, көрүлүүр сыалтан көрсүһүү, ырытыһы кэнниттэн бу боппуруонунан сокуону оноруну көрүлүүр көрүнүн (законодательной инициативанан) Ил Түмэнгэ тахсарга диэн быһаардылар.

И. ИВАНОВ

Улуус баһылыгын колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Халаан уута этэнгэ ааста курдук, ол эрээри кэлэр сылларга син биир бу кыһалҕа тирээн кэлиэ. Ол иһин ууга мэлдьи барар нэһилиэк-тэртэн 2 Хомустаах бөһүөлөгүн мыраан үөһэ Сэргэлээх учаастагар көһөрүү туһунан өссө 2003 с. кулун тутар 7 к. 211 №-дээх правительствотун дьаһала, 2006 с. муус устар 18 к. 243 №-дээх республика президенин бородуокуола тахсыбыттар. Ол сиэринэн быйыл ыам ыйын 6 күнүгэр республика правительствотун председателин солбуйааччы А.Н. Скрыбыкин салалтатынан муньааха эмиэ бу боппуруос көрүлүннэ. Кэпэтии, санаа үллэстии түмүгэр экономика уонна архитектураҕа, строительнай комплекскэ министрстволарыгар 2014-2017 сс. нэһилиэк инфраструктуратын бастаагы учараттаах объектарын көһөрүүгэ былааны бэлэмнииллэригэр соруудахтара. Ону тэнгэ, Нам улууһа уонна 2 Хомустаах дьаһалтала нэһилиэниэ сирдэрин учаастактарын муниципальной бас биллигэ биитэр даҕаны учаастактар категорияларыгар көһөрөллөрүн курдук үлэ барыахтаах.

Бүгүн нэһилиэккэ 812 киһи олороруттан 551-рэ аллара уу ылар зонатыгар 120 чааһынай, 6 элбэх квартиралаах дьиэлэргэ бааллар. Оттон Сэргэлээххэ 71 чааһынай дьиэ, 6 түөртүү квартиралаах олоор дьиэ, сана оскуола, детсад о.д.а. дьиэ-уот тутулунулар. Көһүү былаан быһыгытынан тэрилиннэһинэ халаан уутугар 2 Хомустаахтар наадыбат буолуохтара.

***

Онтон Үөдөйгэ, Граф Биэрэгэр мууһу тохтодор сыаллаах даамбалар тутулланнар уонна Эһэлээх арытыгар харыы саҕа үөскээн эрдэһинэ биһиги туруорсуубутунан дэлби тэптэриилэр ытылланнар ханнык да ууга барыы, эмсэҕэлээһин тахсыбата. Онон бу даамбалары суһаллык техникескэй паспорттарын онорон, салгыы көрүү-истири ороскуотун республикаҕа биэрдэхпитинэ сыллата бөҕөргөөн нэһилиэктэри муус уонна уу алдыатыгыттан араҥаччылыахтара.

Александр АТЛАСОВ

Улуус нэһилиэктеригэр

«СЕМЕЙНАЯ ДОБЛЕСТЬ» – 50 СЫЛ БИИРГЭ!

Нэһилиэкпитигэр Кыайы күнүгэр аналлаах парадка тэрилтэлэр көхтөөхтүк кытыннылар. Орто оскуола хонуутаагы кухнята тушенкалаах гречка хааһынан мустубут дьону-сэргэни күндүлэтэ. Уонна 1964 сыллаахха холбоспут, 50 сыл эйэ-дэмнээхтик олорубут, 3 оһону, 6 сиэни, биир хос сиэни иипит, үөрэттэрибит, бүөбүйдээбит ыалга, Мария Афанасьевна, Иван Николаевич Лукиновтарга «Семейная доблесть» диэн знагы үөрүүлээх быһыыга туттардылар.

Бу күнүгэр Хатырык нэһилиэгэр «Алгыс» диэн духуобунас, чөл олох, эт-сиин чэбдигирдигэ былааннаахтык үлэлээргэ программалаах, саҕа тэриллибит региональной общественной тэрилтэ тахсан араас салааларынан үлэлэстэ. Нэһилиэк дьоно-сэргэтэ көхтөөхтүк кытынна.

Олохтоох администрация баһаары утары үлэни былааннаахтык хаһыс да сылын ытар. Ол курдук, кус сезона саҕаланытыттан бүтүөр диэри аартыкка дежурство олохтоон хас кэлбит-барбыт дьону, транспорты регистрациялаан, уоттан сэрэтии үлэтин ытар.

Нэһилиэккэ тыа хаһаайсытыбатын специалиһынан 17.03.2014 с. Матрена Ильинична Охлопкова үлэлээн эрэр. Кини 2013 сыллаахха Санкт-Петербурдаагы государственной университет пищевой технология факультетын бүтэрэн, эт уонна эт бородууксуйатын инженер-технолог иделээх. Үлэтин былааннаахтык саҕалаата. Бу күнүгэр Уһун Күөлгэ аһыы оту «вех ядовитый» луковицатын мэлитэргэ суботунуук тэрийбитин, хомойуох иһин, дьон көхтөөхтүк кыттыбатылар.

Муус устар 21 күнүттэн нэһилиэккэ А.В. Попова үтү тутар пуун үлэлэтэ. 35 киһи үтү туттарга дуогабардаспыттарынан, биллигин 17 киһи туттараллар.

Ветучаастак салайааччыта И. Докторовна информациятыттан: 53 убаһаланныбыт, 247 ыйыраа төрөөбүт, бу иһигэр Маймаҕа 57. Сизмэтиги үлэтин күһүрдүөххэ, бэрээдэктиэххэ наадалааһын ыйда. Быйыл наһаа элбэх икки саастарын туола илик тыһаастар бэрт эрийинэн төрүүр буолбуттар. Ол кыһаҕан, төрүүхтэрэ мөлтөх, үтүттэрэ суох буолар диэтэ. Оһус бороосулар босхо аттанар буолдулар, онон бу күнүгэр үлэ барыахтаах. Ыттарга бешенство утары вакцинация былааннаахтык оһоһула турар. 178 ыт баарыттан 10 киһи баа өтүнэн кырдыбыт ыттарын утилизациялаабыттар.

Комплекснай спартакиада кыттыбыт уон хамаандаттан аэробикаҕа нэһилиэк хамаандата бастаагы миэстэни ылла. Аппаһыга буолбут буулдьанан ытыыга Н. Винокуров, И. Ноговицын, А. Потапова, З. Байшева үһүс миэстэни ылан үөрүүлэрэ улахан.

А. КУЛИЧКИНА, Хатырык

ХОМУНАРГА УОЛДЬАСПЫТ

№-дээх дьиэлэр олохтоохторун бөхтөрө-сыһастара, тутуу матырыйаалларын тобоҕо хомулла илигинэн хомуналларыгар сэрэтии бэрилиннэ. Аммосова 47 №-дээх дьиэ олбуорун таһыгар бөх-сыһы, мастер сыталларыгар тохтоон ыйытыласпыт, бу дьиэҕэ саҕа куортамнаһан олоро кэлбиттэр. Ол да буоллар биһиги бөхпүт буолбатах диэн туора турбакка бу киһэ хомуйуохпут диэтилэр. Салгыы Ржевскэй уулусса 2 №-рин 2-с корпусун олохтоохторугар бородуокул толорулунна. Бу бородуокулламмыт дьон дьаһалара улуус хамыһыйатыгар көрүллэр.

Маннык үлэ манан эрэ бүппэт. Өссө да атын уулуссалары, тэрилтэлэри, нэһилиэктерин көрүү үлэтэ салҕанан бара турар. Сорох дьон бу хамыһыйа үлэтин өйдөөбөт, кодекс, сокуону билбэт түгэһинэрэ баар. Онон хас биридии киһи ону таһынан, тэрилтэ салайааччылары бу кодекс билэргит уонна тутуһаргыт ирдэнэр.

Тулаһыыр эйгэбитин, Манньк үлэ манан эрэ бүппэт. Өссө да атын уулуссалары, тэрилтэлэри, нэһилиэктерин көрүү үлэтэ салҕанан бара турар. Сорох дьон бу хамыһыйа үлэтин өйдөөбөт, кодекс, сокуону билбэт түгэһинэрэ баар. Онон хас биридии киһи ону таһынан, тэрилтэ салайааччылары бу кодекс билэргит уонна тутуһаргыт ирдэнэр.

Маннык үлэ манан эрэ бүппэт. Өссө да атын уулуссалары, тэрилтэлэри, нэһилиэктерин көрүү үлэтэ салҕанан бара турар. Сорох дьон бу хамыһыйа үлэтин өйдөөбөт, кодекс, сокуону билбэт түгэһинэрэ баар. Онон хас биридии киһи ону таһынан, тэрилтэ салайааччылары бу кодекс билэргит уонна тутуһаргыт ирдэнэр.

Төрөөбүт-үөскээбит сирбитин, дьиэбит таһын ыраастанарга дьулуһуовун.

С. АРГУНОВ

территории муниципального образования» диэн сокуону тутуспатахтарына сэрэтии эбэтэр физическэй сирэй 3 тыһ. 5 тыһ.солк. диэри, онтон дуоһунастаах дьонго 30 тыһ. 50 тыһ.солк. диэри уонна юридическай сирэйдэр 500 тыһ. 1 мөл. солк. диэри ыстарааптаһахтарын сөп.

Бу кодекска уонна сокуонга олоһуран Нам улууһун административнай комиссията, Намнааҕы ис дьыала отделын участковайа Захаров С.С. уонна «Энсиэли» хаһыат корреспондента буолан эрдэ олбуордарын таһын ыраастаналларын туһунан этилибит болдьоһун кэнниттэн рейдэҕэ сырыттыбыт. Сорох дьон этилибитин кэннэ тутатына болдьоһор диэри хо-

ГБОУ РС(Я)
«Профессиональный лицей № 2» Намский улус,
п. Графский Берег (лицензия серии СЯ №001544 от 10 апреля 2012 г., свидетельство о государственной аккредитации серия 14 №001244 от 10 апреля 2012 г.) объявляет набор на 2014-2015 у.г. по следующим специальностям:

на базе общего среднего (полного) образования (11 кл.):

- «Автомеханик» (квалификация: слесарь по ремонту автомобилей, водитель автомобиля, оператор заправочной станции) 25 мест – 10 мес.
- на базе основного общего образования (9 кл.):**
- «Сварщик» (квалификация: электрогазосварщик) 25 мест – 2 года 5 мес.;
- «Резчик» (квалификация: резчик по камню, кости и рогу) 25 мест – 2 года 5 мес.;
- «Мастер общестроительных работ» (квалификация: ка-

менщик, электросварщик) 25 мест – 2 года 5 мес.;

- «Управляющий сельской усадьбой» (квалификация: агент по закупкам, учетчик, водитель автомобиля В, С категории) 25 мест – 3 года 5 мес.

Прием документов с 1 июня по 31 августа 2014 г.
1 сентября 2014 г. зачисление.
678386 Намский улус, с. Графский Берег, ул. Советская, 20;
эл. адрес: PL2upr@mail.ru;
сайт: WWWnamsty2umi.ru;
конт. тел.: 8(41162)23-0-41, 23-0-92, 89245981583

Документы для поступления:

- Заявление на имя директора;
- Аттестат;
- Медсправка 86/У (при себе иметь амбулаторную карту).
- Сертификат о проф. прививках (наличие вакцинации гепатита);
- Справка СЭН с эпидем-зоны;
- Поступающие в группу «Автомеханик» – медицинскую

справку формы ГИБДД;

- Фотографии (матовая) 3х4 см – 10 шт.
- Копии паспорта, ИНН, страхового свидетельства;
- Характеристика с места учебы или работы;
- Трудовая книжка (копия);
- Справка о семейном положении;
- Справка о доходах семьи (с места работы родителей и с пенсионного отдела);
- Военный билет или приписное свидетельство (копия);
- Справка ф. № 2 (на полученные государственной социальной (муниципальной) стипендии).

Условия обучения:

- Общежитие
- Стипендия
- Трехразовое питание
- Все компенсационные выплаты, предусмотренные законом, обучающимся категории «сироты».

Наш лицей может стать хорошей стартовой площадкой для дальнейшей учебы и карьеры.
Приходите к нам учиться!®

ПЛАН МЕРОПРИЯТИЙ, ПОСВЯЩЕННЫХ ДНЮ СЕМЬИ В НАМСКОМ УЛУСЕ

21 мая. Обряд месяца «Бра-станы сизэр-туома», «Күн күбэйэ» для матерей, «Күн эрилли» для отцов.
Ответственный – Ассоциация «Олонхо».

Место проведения: литературный дом-музей им. И.Д. Винокурова-Чагылган, с 10 ч.-17 ч.

22 мая. Круглый стол для матерей с участием республиканского общественного движения «Матери России».
Отв. – Улусный женсовет.

Место проведения: МБУ «Намская централизованная библиотечная система им. Н. Рыкунова».

23 мая. Слет общественных объединений улуса.
Отв. – Отдел по делам молодежи и семейной политике.

Место проведения: МБУ ЦД им. А.Ф. Шестакова, 10 ч.

26 мая. Конкурс «Мой уютный дом».
Отв. – ГКУ «Социально-реабилитационный центр для несовершеннолетних».

27 мая. Торжественная выписка из роддома.
Отв. – ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ», отдел по ДМ и СП, ЗАГС.

29 мая. Творческая выставка приемных и опекунов семей.
Отв. – Отдел опеки и попечительства.

Место проведения: МБУ ЦД им. А.Ф. Шестакова, 10 ч.

29 мая. Спартакиада детей-инвалидов.
Отв. – Намское УОООО «ЯРО ВОИ», с. Намцы, парк культуры и отдыха, 10 ч.

29 мая. Фестиваль ЗОЖ среди учащихся ко дню отказа от курения.
Отв. ГКУ СРЦН, НКО «Намский район за трезвый образ жизни», МКУ «Управление образования», с. Намцы, площадь им. М.К. Аммосова, 14 ч.

30 мая. Улусный конкурс молодых семей «Сайдам ыал». Чествование семей в номинации «Утүө холобур», «Первый ребенок года», книга Почета «Лучшие семьи улуса», книга «Золотые семьи Якутии».

Отв. – Отдел по делам молодежи и семейной политике, МБУ ЦД им. А.Ф. Шестакова, МБУ «Управление культуры и духовного развития», ЗАГС.

Место проведения: МБУ ЦД им. А.Ф. Шестакова, 16 ч.

С 15-20 мая. Мероприятия ко Дню семьи в образовательных учреждениях.
Отв. – МКУ «Управление образования».

В рамках недели:

- Беседы «Биһикчээн» для родителей с детьми от 1 мес. до 7 лет, «Айыы оҕото» с детьми от 7-11 лет «126 сизэр-майгы», «Тымтык саас» для детей с 12-17 лет, «Кийиит сизэрэ», «Күтүөт сизэрэ» для молодежи и старшеклассников.
- Отв. – Ассоциация «Олонхо» (по заявкам), тел. 89243696174,

89841197427.

- «Школа молодой матери», «Психопрофилактическая подготовка к родам».
- Отв. – ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ».
- Психологические консультации, тренинги по семейным отношениям, по профилактике конфликтов в семье, по методам саморегуляции.
- Отв. – ГБУ ЦСППМ (по заявкам), тел. 42-4-03.
- Акция по подписке на журнал «Далбар Хотун».
- Отв. – Женсоветы наслегов.
- Выпуск рубрики ко Дню семьи.
- Отв. – Редакция газеты «Эн-сиэли».
- Праздник «Ыал күнэ» в школах, түүлбэ, микрорайонах.
- Отв. – Администрации наслегов.
- Благотворительная Акция предпринимателей для многодетных, малоимущих семей.
- Отв. – Улусный женсовет, Совет отцов, общество инвалидов, Ассоциация приемных семей.
- Чествование семей в трудовых коллективах.
- Отв. – Руководители учреждений.
- Выпуск телесюжета о лучших семьях.
- Отв. – Филиал НВК «Саха».
- Книжная выставка ко Дню семьи.
- Отв. – МБУ «Намская централизованная библиотечная система им. Н. Рыкунова».

ПОЛОЖЕНИЕ улусного конкурса «Сайдам ыал-2014»

1. Срок и место проведения: 30 мая 2014 г., 16.00 ч. с. Намцы МБУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова»

2. Организаторы: Отдел по делам молодежи и семейной политике МО «Намский улус», МБУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова», улусный женсовет, Управление культуры и духовного развития.

3. Цель: Повышение роли и ценности семьи, как основа нравственного развития общества.

4. Задачи:

- способствовать развитию семейных традиций;
- способствовать формированию семейного имиджа;
- пропагандировать значимость воспитания детей в полной семье.

5. Участники:

- Молодая семья до 30 лет (включительно) с детьми;
- официально состоявшие в браке.

6. Конкурс «Сайдам ыал» проводится по следующим этапам:

1. Визитка «Моя семья» (участники представляют семью в национальной одежде в любой форме, по возможности раскрыть интересы, хобби, 7–10 минут);
2. Защита видеоролика «Секрет семейного счастья»;
3. Семейный блиц-опрос по взаимодействию в семье;
4. Творческий конкурс (по вы-

бору, до 7 минут);

5. Вечерний семейный выход;
6. Выставка «Сокровища нашей семьи» (в фойе).

7. Примечание:

- каждая семья-конкурсант оплачивает взнос 500 руб. до 26 мая 2014 г. (собранная сумма будет задействована для оформления сертификатов, ленты по номинациям);
- администрация наслегов готовят поощрительные призы для своих участников (до 3000 руб.);
- по итогам конкурса семье-победителю присуждается Гран-при, номинации семьям-участникам, устанавливается спецприз «Признание зрителей»;
- во время подведения итогов жюри проводится конкурс «Национальная одежда» (можно отдельно атрибуты);
- заявки для участия предоставлять до 26 мая 2014 г. по адресу: с. Намцы, ул. И. Винокурова, 8, ЦД им. А.Ф. Шестакова, ул. Октябрьская, 1, администрация МО «Намский улус», каб. 221.

По всем вопросам обращаться по тел. 42-8-19, 41-5-93

От 08 мая 2014 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии п. 3 ст. 30.1 Земельного кодекса Российской Федерации, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

- * Хатын-Арынский наслег, с. Аппаны, ул. Пролетарская, 16/1, площадью 1200,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);
- * Хомуस्ताхский 1-й наслег, с. Кысыл-Сыр, ул. Новая, 22/1, площадью 2000,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок).

***

В соответствии со ст. 10 Федерального закона от 24.07.2002 г. №101-ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресным ориентирам:

- * Хамагаттинский наслег, ур. Хоптолоох, площадью 3251,00 кв.м, под летник (сайылык);
- * Хамагаттинский наслег, ур. Мэнэтэй, площадью 16023,00 кв.м, под коневодческую базу.

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Директор Колодезников Р.К.

Муус устар 10 күнүгэр 1 Хомуस्ताх нэһилиэгэр элбэх оҕолоох Азаровтар дьэ кэргэн дьэилэрэ, гаражтара, техникалара бүтүннүү уокка былдьанан турар бэйэлэрэ хааллылар. Улуспуг олохтоохторуттан, биир дойдулаахтарбытыттан, амарах санаалаах билэр-билбэт дьоммутуттан күүс-көмө көрдүүбүт. Күн киһитэ көмүскэс, айыы киһитэ аһынҕас.

Счет Азарова Анна Ивановна аатыгар
Сбербанк России 8603/0067 42307810676190007477/48

ЫҤЫРЭХ ТЫҤҤАР

Дорогую, любимую жену, маму, сестру, племянницу **ИРИНУ АНДРЕЕВНУ** от всей души поздравляем с Юбилеем, с круглой датой, с днем рождения!

Желаем крепкого здоровья, успехов в работе, долгих лет жизни. Будь счастлива!

С любовью муж Николай, дочери Айталины, Настя, сестра Тоня, племянник Андрей и тетя Марта

Күндү кэргэммин, амарах аҕабытын, бырааппытын, «Дьулус-97» бааһынай хаһаайыстыбатын баһылыгын, Саха республикатын тыатын хаһаайыстыбатын туйгунун, үлэ ветеранын, Бөтүн нэһилиэгин олохтообун **СИВЦЕВ МИХАИЛ ПЕТРОВИЧЫ** 55 саакын туолар кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныын, уҕараабат болдомтон, истин сылаас сыһыанын, тапталын иһин барҕа махталбытын тизрдэбит. Баҕарабыт Эһиэхэ чэ-гийн-чэбдик доруобуйаны, үгүс үөрүүнү, санаабытын сатанан, толкуйдаабытын тобуллан истин.

Эвэрдэни кытта кэргэниң, кыргыттарың, эдьийиң, күтүөтүн

Бөтүн нэһилиэгин «Дьулус-97» б/х салайааччытын, тыа хаһаайыстыбатын туйгунун **СИВЦЕВ МИХАИЛ ПЕТРОВИЧЫ** 55 сааһынан эвэрдэлибит!

Баҕарабыт өссө үрдүк ситиһиилэри, доруобуйаны, дьэ эвэрдэнэр элбэх үөрүүлэх олоҕу.

«Дьулус-97» б/х чилиэннэрэ

Убаастыыр аймахпытын, истинник саныыр табаарыспытын, СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлэх үлэһитин, СР бочуоттаах ветеранын, Гражданскай килбиэн бэлиэ кавалерын, Нам улуунун, Модут, 2 Хомуस्ताах, Түбэ нэһиликтэрин бочуоттаах киһитин, норуот ырыаһытын, тойкусутун **ТИХОНОВ КОНСТАНТИН НИКОЛОВИЧЫ** ытык сааскар үктэнэр үтүө-мааны үбүлүөйүнэн ис сүрэхпитигиттэн иэйэн-куойан туран, итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕары ыалласпатын, эрэй эңгэрдэспэтин, хомолто холбоспотун, кырдыар диэни билиммэккэ, өрүү үөрө-көтө сүһүөбүн үрдүгэр сүүрө сырыт, чиргэл тиит ма-стыы чэгийн доруобуйаны! Күндү киһибит, өссө да уста-та биллибэт уһун дьоллоох олохтон, дьэ эвэрдэнэр ба-рыта этэнгэ буоллун, уолбат уйгу-быйан алла турдун, элбэхтэн элбэх саҥа үүнэр күнү үөрө-көтө көрсө тур!

М.А., И.Н. Готовцевтар, А.Н., П.П. Трапезниковтар

Убаастыыр учууталбытын, кылаас салайааччыбытын, Саха АССР оскуолалары үтүөлэх учууталын, Саха республикатын үөрэхтээһин систематын Бочуоттаах ветеранын, үлэ уонна тыыл ветеранын **ИВАН ГАВРИЛЬЕВИЧ ХАРЛАМПЬЕВЫ** 80 саакын туолбут үбүлүөйүнэн ис сүрэхпитигиттэн эвэрдэлибит!

Олоххо, билиигэ-көрүүгэ, сизрдэх дьон буола улаатарбыты-гар кэргэнчигинэн Анна Гаврильевнаһын улахан кыһамныгы-тын уурбуккут. Өр сылларга оҕону иитиигэ-үөрөттиигэ элбэх сырап, тулуурун иһин истин махталбытын тизрдэбит. Баҕарабыт кырдыары билиммэт кытааны санааны, ыарыы ыалласпатын, хомолто холбо-спотун, сырдык санаа, үөрүү, дьол эрэ дьүөрэлэстин.

1 Хомуस्ताах орто оскуолатын 1985 с. выпускниктара

Нам педагогической колледжын коллектива колледж остолобу-ойун сабиэдиссэин **ЯДРЕЕВА АНАСТАСИЯ ГАВРИЛЬЕВНА**Н олоҕун ортоку кирбиитинэн, үйэ анардаах үбүлүөйүнэн итиитик-истинник эвэрдэлиир!

Эн талбыт идэвэр бэриниигинэн, дьон-норуот биһирэбилин ылан, устудьуон оҕолору ийэли миннигэс аскынан күндүлээн кинилэр махталларын ылыаххын ылаҕын.

Күндү Анастасия Гаврильевна, бу үтүө күн Эһиэхэ саха алмаа-һыны кытаанах доруобуйаны, үлэвэр-хамнаскар үрдүк ситиһии-лэри, халлаан ырааһын, сир күөбүн баҕарабыт! Дьэ кэргэттэргэр дьол-саргы эрэ ыалластын, табыллыы эрэ тосхойдун!

Эвэрдэни кытта колледж коллектива

Ытыктыыр, сүгүрүйэр коллагабытын, «Дьүрүл» народнай кол-лектив салайааччытын, СР культуратын туйгунун, виртуоз-хомус-чуту, импровизатору, Нам улуунун Ытык олохтообун **ДМИТРИЙ ИВАНОВИЧ КРИВОШАПКИНЫ** «СР культуратын үтүөлэх үлэһитэ» бочуоттаах ааты ылбыккынан истин эвэрдэбитин тизр-дэбит!

Эн бу ситиһиинг эңкилэ суох уһун таһаарылаах, сыралаах үлэн туоһута буолар. Бүтүн нэһилиэк кыра оҕотуттан – эмэнигэр тийэ хомуска оонньуура Нам эрэ буолбакка республиканы сөхтөрөр, астынарар, аан дойдуну эргийэн, космоска тийэ сахалар хомус-чут аатырдылар.

Ытыктабыллаах Дмитрий Иванович! Улуус культуратын үлэ-һиттэрэ Эһиигинэн киэн туттабыт, үлэвэр бэриниилээх, дьаныардаах буолууга холобур онгостобут, батыһабыт. Баҕарабыт уһун үйэни, модун санааны, саха тийт маһыны чиргэл доруобуйаны Төрөөбүт-үөскээбит Намгар өссө да эдэр талааннары уһуйуон, таһаарыан диэн эрэнэбит. Этэнгэ буол, үөрүү-көтүү аргыстан!

Культура үлэһитэрин идэлээх сойууһун кэммитиэтэ

® Бааһынай хаһаайыстыба киэн сиргэ хоргуоппуй, оуу-руот аһа олордун баҕалаахтара (хаһаайыстыбаларга, оскуола-ларга, тэрилтэлэргэ, коллек-тивтарга, ыалларга у.о.д.) уу ыстарар системалаах, күрүөлээх бааһына сириң арендаҕа биэрэ. Сизэм хортуоппуйу атыы-лыыр.

Бааһына сириң оҕоһуутугар, хортуоппуйу, оууруот аһын олордуга ууну ыстарыыга трак-тордарынан анал техниканан-оборудованиенан төлөбүрдээх өнөү онорор.

«Кэскил» бааһынай хаһа-йыстыба

® Ыам ыйын 17-18 күннэ-ригэр 10 ч. Алгыс эйгэтинэн ыраастаныы, арчыланый уопсай сеанса ытыгылар.

1. Өй-санаа, тыл, чараас эй-гэ, кут-сүр, ис кистэлэннэрин өйдөбүлэ, олоххо, киһиэхэ баар араас проблемалар ситимнэрэ. Алгыс суолтатын ис өйдөбүлэ о.д. ыйытыыларга эппиэти бу-лууну.
2. Харысхал бэлиэтигэр ха-рысхал кутун ингэри.
3. Индивидуальной ыраа-станый, дьэ-уот, сир, араас тэрил техника ыраастанытын оноробут.

Билсэр тел. 42-1-46, 89142579673, 89244675372

